Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Victorien Vranken
v.vranken@nijmegen.nl
T 024 – 329 22 66

Ons kenmerk
E22.000914

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 24 mei 2022
Onderwerp Wet open overheid

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van de door uw raad aangenomen motie "*Een toegankelijke overheid is als een parachute, het werkt niet als het niet open is*", hebben wij op 21 december 2021 een reactie daarop gegeven. In die brief hebben wij u tevens geïnformeerd over het wetsvoorstel Wet open overheid. Inmiddels is deze wet per 1 mei jl. in werking getreden en willen u nader daarover informeren. Tevens gaan wij daarbij in op de maatregelen die reeds zijn getroffen en over de aanpak van de verdere implementatie van de wet binnen onze organisatie op termijn.

De Wet open overheid
De Wet open overheid (hierna: Woo) vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. De Woo is een belangrijke stap naar het transparanter maken van het handelen van de overheid. In de wet is als beginsel opgenomen dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij een uitzonderingsgrond aan openbaarmaking in de weg staat. Met een transparantere overheid wordt beoogd het functioneren van de democratie te verbeteren, zijn er meer mogelijkheden om het handelen van de overheid inzichtelijk te maken en te controleren, en wordt de verantwoordingsfunctie en het beter functioneren van de overheid bevorderd.

De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Daartoe kent de wet een aantal elementen:

a. Alle bestuursorganen zijn verplicht om overheidsinformatie openbaar te maken, zowel uit eigen beweging (actieve openbaarmaking) als op verzoek (passieve openbaarmaking).
b. Er worden een of meer contactpersonen benoemd om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie.
c. De Woo vergt van bestuursorganen dat er maatregelen worden getroffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen.
d. In de begroting en jaarverslag wordt er in een openbaarheidsparagraaf aandacht besteed aan de manier waarop de Woo wordt uitgevoerd.

e. Tenslotte wordt er in het kader van de Woo door de minister van BZK een Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding ingesteld.

Vooral aan het element van *actieve openbaarmaking* (onderdeel van ad a) is een intensief implementatietraject verbonden. Voordat wij hierop zullen ingaan, belichten wij eerst kort de overige, hierboven genoemde, elementen uit de Woo.

Ad a. Onderdeel passieve openbaarmaking
Ook onder de Woo kan eenieder, net zoals onder de Wob, een verzoek om informatie indienen bij de gemeente. Wel gaat er het een en ander veranderen ten opzichte van de Woo. Zo worden persoonlijke beleidsopvattingen vaker openbaar. Daarnaast kent de wet bijzondere vormen van verstrekking waarbij de informatie alleen wordt gedeeld met de verzoeker en niet openbaar wordt voor een ieder. De beslistermijn blijft vier weken, maar de mogelijkheid tot verlenging wordt verkort van vier naar twee weken. Een verzoek moet ook elektronisch kunnen worden ingediend. Via onze gemeentelijke website hebben wij het daarom reeds mogelijk gemaakt om via een webformulier een Woo-verzoek in te dienen of te mailen via de postbus. Postbus: wetopenoverheid@nijmegen.nl Website: Wet open overheid - Gemeente Nijmegen.

Ad b. Contactpersonen
De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan een of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. De contactpersoon helpt bij het vinden van de informatie die de burger zoekt en legt daarvoor contact met medewerkers die de gevraagde informatie kunnen verschaffen.
Per 1 mei jl. heeft ons college, alsmede de burgemeester, als contactpersonen benoemd de junior, senior en strategisch juridisch adviseurs, werkzaam op de afdeling VJB, bureau Juridische Zaken, met het aandachtsgebied Woo. Het voorstel tot aanwijzing van de contactpersonen voor en door uw raad ligt nu samen met deze brief ter besluitvorming voor.

Ad c. Digitale informatiehuishouding
Een digitale informatiehuishouding die op orde is, is een voorwaarde voor een open en transparante overheid. De bepaling uit de Archiefwet dat overheden documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat moeten bewaren, wordt daarom herhaald in de Woo. Meer specifiek verplicht de Woo bestuursorganen om maatregelen te treffen om hun digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Welke maatregelen dat precies zijn, zal volgen uit het meerjarenplan van de Minister van BZK, dat lange-termijndoelen bevat voor de verbetering van de digitale informatiehuishouding en de stappen die daartoe op korte termijn worden gezet. Daarnaast is bestuurlijk afgesproken dat VNG, IPO en UvW een deelmeerjarenplan opstellen. Wij volgen deze ontwikkelingen.

Ad d. Openbaarheidsparagraaf
De Woo bepaalt dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen

gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Modellen voor de openbaarheidsparagraaf voor de rijksoverheid zijn inmiddels opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV). Ook in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten zal een bepaling over de openbaarheidsparagraaf worden opgenomen.

Ad e. Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding
Het Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding dat op grond van de Woo wordt ingesteld heeft een adviserende rol aan regering en parlement op het gebied van de open overheid en de informatiehuishouding. Daarnaast vervult het Adviescollege ook een ombudsfunctie: het heeft tot taak bestuursorganen te adviseren naar aanleiding van bij het college ingediende klachten van beroepsmatige verzoekers om informatie (bijvoorbeeld journalisten en wetenschappers) over de wijze waarop het betreffende bestuursorgaan publieke informatie openbaar maakt. De verwachting is dat het college per 1 september a.s. kan starten met de bemiddeling bij en advisering over klachten.

Actieve openbaarmaking
De Woo legt aan bestuursorganen de algemene inspanningsverplichting op om zoveel mogelijk informatie - voor zover dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is - actief voor iedereen openbaar te maken. In de wet wordt daarnaast een aantal informatiecategorieën gespecificeerd die in ieder geval actief openbaar gemaakt moeten worden. Diverse documenten die hieronder vallen worden nu ook al openbaar gemaakt, zoals de raads-en bestuursstukken die openbaar zijn gemaakt op nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl. Er is echter ook een aantal nieuw openbaar te maken informatiecategorieën.

Gefaseerde invoering
In de wet is voorzien dat de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën gefaseerd verplicht wordt gesteld. Dat betekent dat de verplichting tot actieve openbaarmaking van die informatiecategorieën nog niet per 1 mei a.s. in werking is getreden, maar in de loop van de komende jaren stapsgewijs (bij koninklijk besluit) wordt ingevoerd. Op deze manier worden wij in de gelegenheid gesteld om onze processen aan te passen. De precieze fasering van de verplichting is nog niet vastgesteld; deze zal plaatsvinden volgens een door het Rijk in samenspraak met de VNG vast te stellen meerjarenplan. Vanzelfsprekend volgen wij de ontwikkelingen nauwgezet.

Platform Open Overheidsinformatie
Alle onder de Woo verplicht actief openbaar te maken informatie van alle bestuursorganen moet voor iedereen op één plek vindbaar en doorzoekbaar zijn, zodat burgers niet op de vele websites van alle verschillende overheden en overheidsuitvoeringsorganisaties hoeven te zoeken. Het doel is ook te zorgen dat de informatie op dit ene platform makkelijk doorzoekbaar is voor geïnteresseerde burgers, bedrijven, journalisten, volksvertegenwoordigers en wetenschappers. Daarom is in de wet verplicht gesteld dat (op een nader te bepalen moment) de openbaarmaking plaatsvindt door middel van een

digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden, het Platform Open Overheidsinformatie (tijdelijke werknaam: 'PLOOI'). De ontwikkeling van het ICT-systeem is op dit moment nog in volle gang.

De stand van zaken in onze organisatie
De verplichtingen die direct vanaf 1 mei jl. gelden, zijn meteen ingevoerd, zoals het aanwijzen van contactpersonen door college en burgemeester, het invoeren van een digitaal formulier voor Woo-verzoeken en interne werkprocessen. Zoals reeds aangegeven, worden bepaalde elementen van de wet gefaseerd ingevoerd, zoals de actieve openbaarmaking. Op dit moment zijn we de projectorganisatie aan het inrichten die de implementatie van de Woo verder ter hand zal nemen. U wordt over het vervolg hiervan zo snel mogelijk geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester